

הכנסת

הכנסת העשרים-וחמש
מושב שני

פרוטוקול מס' 372
מישיבת ועדת הכספים
יום שני, כ"ב באדר ב' התשפ"ד (1 באפריל 2024), שעה 12:00

סדר היום:

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 270) (תיקונים להגברת השקיפות בדיני המס ולעמידה בדרישות בין לאומיות בעניין חילופי מידע), התשפ"ד-2024

נכחו:

חברי הוועדה:

משה גפני – היו"ר
ינון אזולאי
ולדימיר בליאק
אלי דלל
סימון מושיאשוילי
יצחק פינדרוס
יצחק קרויזר
עאידה תומא סלימאן

מזמנים:

רוני גנוך	– היועץ המשפטי למינהל הכנסות המדינה, משרד האוצר
שי אהרונוביץ	– מנהל רשות המסים
אפרת ריץ	– עוזרת ראשית ליועץ המשפטי, רשות המסים
ישי פרלמן	– עוזר ראשי משפטי, רשות המסים
חגי מזרחי	– ממונה תחום איסור הלבנת הון, רשות המסים
אמיר דוידוב	– יועץ למנהל רשות המסים
מואן דהן	– עוזרת ראשית ליועץ המשפטי, רשות המסים
מיכאל אסולין	– מנהל תחום בכיר עידוד השקעות הון, רשות המסים
מיטל אנג'ל	– מנהלת תחום מפקחת ארצית- מחרי העברה, רשות המסים
יהונתן אזרזר	– יועץ למנהל רשות המסים
אירוס הומינר	– מנהלת אגף יזמות עסקית, משרד העלייה והקליטה
ליהי קושניר גנוסר	– רפרנטית מסים, תקציב ותשלומים, משרד המשפטים
דניאל הורנשטיין	– עו"ד, משרד המשפטים
לילך וגנר	– ראש אשכול עונשין ופשעה חמורה, משרד המשפטים
לין לרר	– מחלקה משפטית, הרשות לאיסור הלבנת הון
סמדר מרובקה	– כלכלנית בכירה אגף הפיקוח על הבנקים, בנק ישראל
קרן גבאי	– מחלקה משפטית, בנק ישראל
אבי נוימן	– יו"ר ועדת המסים, לשכת רואי החשבון בישראל
לבנת קופרשטיין-דאש	– יועמ"שית, איגוד הבנקים בישראל
מיכל רו	– עו"ד, איגוד הבנקים בישראל
יחיאל ציפורי	– שדלן, איגוד הבנקים
יועד פרנקל	– שותף מיסוי בינלאומי במשרד זיו שרון ושות'
לינור דויטש	– עו"ד, מנכ"לית לובי 99 - חברה לתועלת הציבור

ייעוץ משפטי:
שלומית ארליך

מנהל הוועדה:
טמיר כהן

רישום פרלמנטרי:
יפעת קדם

רשימת הנוכחים על תואריהם מבוססת על המידע שהוזן במערכת המוזמנים הממוחשבת. ייתכנו אי-דיוקים והשמטות.

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 270) (תיקונים להגברת השקיפות בדיני המס ולעמידה בדרישות בין לאומיות בעניין חילופי מידע), התשפ"ד-2024, מ/1726

היו"ר משה גפני:

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 270) (תיקונים להגברת השקיפות בדיני המס ולעמידה בדרישות בין לאומיות בעניין חילופי מידע), התשפ"ד-2024, מ/1726. לאיפה הגענו?

שלומית ארליך:

בישיבה הקודמת עצרנו בסעיף 4 להצעת החוק. קיימנו מאז הישיבה הקודמת ישיבה עם רשות המסים, בנק ישראל, איגוד הבנקים, משרד המשפטים, ובהמשך לדיון שהתקיים בוועדה תוקן הנוסח. בסעיף 1 התיקונים הם תיקוני נוסח בלבד - פקודת מס הכנסה וסעיף קטן (ב)(2). בסעיף 3 להצעת החוק, שמתקן את סעיף 275טז, הורדנו בפסקה (2)(ג)(1) את המילים "או מיום ההקניה, לפי העניין, בדבר יצירת נאמנות או הקניה". מה שצריך לפרט בדוח זה את פרטי בעלי השליטה בנאמנות והתושבות של כל אחד מהם. יתר התיקונים בפסקאות (1) ו-(2) הם תיקונים נוסחיים בלבד. בפסקה (3) הוספנו את אישור ועדת הכספים של הכנסת בהתאם להחלטה שהתקבלה פה בוועדה, והורדנו את פסקה משנה (4). בסעיף (1)4 להצעת החוק התיקונים הם תיקונים נוסחיים בלבד.

ישי פרלמן:

בסעיף 4 האמירה הייתה שאין צורך בפסקה (4), רצינו להבהיר שהתקנות יכולות לחול גם לגבי בעל השליטה.

שלומית ארליך:

זאת אומרת, אתה מבקש בפסקה (3) להגיד ששר האוצר, באישור ועדת הכספים, רשאי לקבוע - -

ישי פרלמן:

הוראות לעניין זיהוי בעל שליטה. זה בא לוועדת כספים בכל מקרה.

שלומית ארליך:

כן, אבל פסקה (1) מתייחסת לזה שנאמן הוא זה שיגיש.

ישי פרלמן:

אבל הזיהוי מתייחס לבעל שליטה.

שלומית ארליך:

אני לא רואה צורך בתיקון הזה.

ישי פרלמן:

האמירה הייתה שבעל השליטה חייב בכל מקרה להזדהות אם יש תקנות שקובעות את הדבר הזה. רצינו להבהיר שהסמכות היא סמכות לקבוע לגבי בעל השליטה.

שלומית ארליך:

אני לא חושבת שהתיקון הזה נדרש.

ישי פרלמן:

לא נדרש בגלל שזה ברור?

שלומית ארליך:

בפסקה (1) החובה חלה לגבי הנאמן. אמרנו שברגע שחלה חובה כזאת, בעל השליטה צריך למסור את המידע. אני לא רואה סיבה לתקן.

ישי פרלמן:

האם העמדה של הוועדה היא שבעל השליטה עדיין חייב למסור לנאמן את המסמכים?

שלומית ארליך:

כן. בסעיף 4(3) הכנסנו את אישור ועדת הכספים והורדנו את סעיף קטן (ט). בדיון הקודם לא התייחסנו לסוג המידע שנדרש כאן. ישי, האם אתה יכול לפרט?

ישי פרלמן:

זה בדומה לפרטי המידע שיש בסעיפים האחרים שיש בסעיף 131. זה מידע לגבי בעל שליטה, כתובת, שם, תעודת זהות.

שלומית ארליך:

יש לכם טיוטה בנושא הזה? הרי לוחות הזמנים מאוד צפופים.

ישי פרלמן:

לוחות הזמנים הם לפי סעיף התחילה שהוועדה מבקשת.

שלומית ארליך:

אז אין טיוטה?

ישי פרלמן:

אין.

שלומית ארליך:

אנחנו עוברים לסעיף 5.

ישי פרלמן:

תיקון סעיף 134ב 5. סעיף 134 לפקודה – בטל.

סעיף 134ב אומר שיחיד שהיה תושב ישראל לראשונה או תושב חוזר ותיק לא יהיה חייב בהגשת דוח כאמור בסעיף 131 לגבי הכנסות מחוץ לישראל. כחלק מהמהלך הכללי נתקין את הסעיף כך שתהיה חובה בהגשת דוח שנתי.

6. בסעיף 135(1) לפקודה, פסקה (ב) – תימחק.

סעיף 135 לפקודה זה סעיף שמאפשר לפקיד השומה לדרוש מאנשים הודעות, דוח, כל מיני נתונים, מסמכים והצהרת הון. פסקה (ב) בסעיף 135(1) קובעת שאי אפשר לדרוש את זה מתושב ישראל לראשונה או מתושב חוזר ותיק. כחלק ממהלך השוואת חובות הדיווח אנחנו מוחקים את הסעיף, מה שאומר שהפטור בטל והכלל הרגיל שחל על כולם יחול גם לגבי תושב חוזר ועולה חדש.

שלומית ארליך :

בדברי ההסבר ציינתם שהביטול והמחיקה של 5 ו-6 נעשים בשל הצורך של רשויות המס לקבל נתונים ומידע. האם זה נובע מהצורך שלכם לקבל מידע, או שזה נובע מהצורך לעמוד בקנה אחד עם ההוראות הבינלאומיות?

ישי פרלמן :

אנחנו מביאים את זה עכשיו, בגלל הצורך לעמוד בחובות הבינלאומיות, בגלל הלחץ. אין פה איזה שהוא סעיף שאומר משהו על השימוש.

הוספת סעיף 135א1 7. אחרי סעיף 135א לפקודה יבוא :

<p>"חובת הגשת דוח 135א1(א) בלי לגרוע מהאמור בפרק זה, פקיד השומה רשאי לדרוש בהודעה בכתב מחבר בני אדם שלפי פסקה (ב)(2) להגדרה "תושב ישראל" או "תושב" לא רואים אותו כתושב ישראל משום שהשליטה על עסקיו וניהולם מופעלים בידי יחיד שהיה לתושב ישראל לראשונה או שהיה לתושב חוזר ותיק, או בידי מי מטעמו (בסעיף זה – חבר בני האדם), למסור לו דוח או מידע לפי סעיף 131 או סעיף 135. דוח או מידע כאמור לפי סעיף זה יימסר לפקיד השומה במועד שפורש בהודעה ובלבד שלגבי דוח לפי סעיף 131, לא ייקבע מועד לפני תום 90 ימים מיום הדרישה. לגבי דוח לפי סעיף 135 – לפני תום 120 ימים מיום הדרישה.</p>	<p>על ידי חבר בני אדם שהשליטה על עסקיו וניהולם מופעלים בידי תושב חוזר ותיק או תושב ישראל לראשונה</p>
---	--

סעיף 1 לפקודה מגדיר מי הוא תושב ישראל לצורך דיני המס. חבר בני אדם שמנוהל בישראל, שהשליטה מהניהול בישראל, נחשב כתושב ישראל. לכלל הזה יש חריג שנועד כדי ליצור את אותו מנגנון של פטור מדיווח ופטור ממס לעולה חדש ולתושב חוזר. אמרו שבמצב שבו מי שמנהל את החברה בישראל זה עולה חדש או תושב חוזר ותיק לא יראו בחברה כתושבת ישראל בכלל.

היו"ר משה גפני :

אתם לא יכולים לבקש מחבר בני אדם מידע?

ישי פרלמן :

מדובר פה על חבר בני אדם שלפי ההגדרות בפקודה הוא חבר בני אדם זר, הוא לא תושב ישראל בכלל.

היו"ר משה גפני :

היום אי אפשר?

מיכאל אסולין :

בהגדרת "תושב ישראל" יש שתי חלופות: או שהוא התאגד ונרשם בישראל ואז הוא נחשב תושב ישראל לאורך כל חייו, או שזו חברה זרה שהשליטה והניהול על עסקיה מופעלים בישראל.

היו"ר משה גפני :

ואם הוא תושב ישראל, אתם יכולים לדרוש ממנו?

מיכאל אסולין :

כשעשו את התיקון ב-168, אמרו שאם יש תאגיד זר שמנוהל ונשלט על ידי עולה חדש או תושב חוזר ותיק, הוא לא ייכנס לתוך ההגדרה "תושב ישראל", הוא יהיה פטור, וכתוצאה מהפטור שניתן לו מהגדרת "תושב ישראל" הוא גם לא יהיה חייב בדיווח.

ינון אזולאי (ש"ס):

והיום אתה רוצה להחזיר.

מיכאל אסולין:

עכשיו אני רוצה להחזיר רק את הדיווח.

היו"ר משה גפני:

זה מה שדורשים מכס?

מיכאל אסולין:

בוודאי. הדרישה של ה-OECD במקומות האלה היא לדרוש שקיפות מלאה ולהעביר את המידע.

ינון אזולאי (ש"ס):

זה המידע שמבקשים משאר מדינות העולם?

מיכאל אסולין:

המטרה היא לא להגיע למצב שיש מישהו שלא מדווח בשום מקום. במקומות שבהם יש פטור מדיווח כמו אצלנו עדיין יש חובת דיווח לפי דרישה.

ינון אזולאי (ש"ס):

האם יש פה דרישות נוספות שאנחנו דורשים מעבר למה שמקובל במדינות העולם?

מיכאל אסולין:

הדרישות של ה-OECD הן לא דרישות לישראל.

היו"ר משה גפני:

אמרו לי שבבריטניה אין חובה כזאת.

שלומית ארליך:

הוועדה ביקשה לקבל נתונים.

מואן דהן:

קיבלנו את הדוח של אנגליה. הם לא מצייתים בעניין הזה, אבל זה רק אי ציות אחד.

ינון אזולאי (ש"ס):

הם כן ברשימה?

מיטל אנג'ל:

והם לא נכשלו בדוח עצמו. יכול להיות שיש להם שני ליקויים, לא שלושה.

היו"ר משה גפני:

ולנו?

מיטל אנג'ל:

לנו יש שלושה.

היו"ר משה גפני:

מה הם שלושת הליקויים?

מיטל אנג'ל:

אחד מהם זה הדיווח על המרשם.

שלומית ארליך:

המרשם יישאר, הוא לא נפתר פה.

מואן דהן:

אנחנו בדרך. ברגע שניישם את המרשם בפועל אפשר יהיה לתקן את הליקוי הזה.

מיטל אנג'ל:

הליקוי השני הוא החקיקה שלנו שבגללה אנחנו לא יכולים להעביר מידע.

ינון אזולאי (ש"ס):

מתי אתם מתקנים את זה?

מואן דהן:

זה עכשיו.

ינון אזולאי (ש"ס):

והפטור מהדיווח זה גם עכשיו?

מיטל אנג'ל:

כל זה בפנים. הליקוי השלישי הוא החילופין בפועל, ההליכים עצמם.

ינון אזולאי (ש"ס):

את אומרת ששניים מתקנים עכשיו.

מואן דהן:

באנגליה יש להם ליקוי אחד, ושר האוצר הבריטי - -

ינון אזולאי (ש"ס):

איזה ליקוי יש להם?

מואן דהן:

פטור מדיווח של אנשים שהם כמו מהגרים חדשים. כשפנינו ל-OECD, הם העבירו לנו את הצהרת שר האוצר הבריטי שהם הולכים לתקן את זה.

רוני גנוד :

אם החקיקה תעבור כמו שאנחנו חושבים שהיא תעבור, יכול להיות שזה מבטיח את העברה שלנו בביקורת.

שלומית ארליך :

יכול להיות גם שלא?

שי אהרונוביץ :

אנחנו מקווים שהעברה כמו שהיא כרגע תעביר אותנו. מבחינתם אין מקום לדחות את הדיווח, צריך להחיל את זה מיד.

חגי מזרחי :

במידה ואנחנו נקבל ציון נמוך כפי שאנחנו אמורים לקבל בביקורת של Global Forum של ה-OECD, האיחוד האירופי מעביר אותנו באופן אוטומטי לרשימה השחורה.

שי אהרונוביץ :

אם אנחנו מתקנים את החוק כמו עכשיו?

חגי מזרחי :

אם מתקנים את החוק כמו עכשיו והציון משתפר, אנחנו לא נהיה שם.

היו"ר משה גפני :

אם אנחנו מעבירים את החוק עם תיקונים כאלה ואחרים, מה קורה מבחינת המעמד שלנו במדינות ה-OECD?

חגי מזרחי :

הציון שלנו בביקורת ישתפר, הוא לא יהיה כמו שהוא צפוי. יש עוד הרבה עבודה לעשות מבחינת הליקויים.

היו"ר משה גפני :

בטוח שהציון ישתפר ונהיה במעמד שונה?

חגי מזרחי :

כן.

רוני גנוד :

ההסתכלות היא על המכלול, לכן יש חשיבות לאיך המכלול עובר.

אבי נוימן :

לא ברור לי מתי אתם הולכים עם 131 ומתי אתם הולכים עם 135 והאם אנחנו לא מבקשים יותר מתושב ישראל רגיל שגם מחזיק בחברה זרה. פה זה נראה שאתם מבקשים יותר מבן אדם רגיל תושב ישראל שבכלל זכאי לפטור.

ישי פרלמן:

היועצת המשפטית לוועדה ביקשה להוריד את ההתייחסות לבעל השליטה. פה החובה מוטלת על החברה עצמה. חברה כזאת, אם היא בבעלות של תושב ישראל אחר, מגישה דוח כל שנה. פה אנחנו אומרים שהיא לא חייבת להגיש דוח כל שנה כמו כל חברה אחרת, אלא רק כשפקיד השומה ידרוש את זה.

אבי נוימן:

יש חברה רגילה בבעלות אותו תושב חוזר ותיק או עולה חדש.

ישי פרלמן:

זו לא בעלות, זו שליטה בניהול בישראל.

אבי נוימן:

השאלה מה זו שליטה ומה זה ניהול בישראל. כשאתם באים ואומרים שיש שליטה, על מי חובת ההוכחה? גם כשאתה רוצה להוכיח שליטה וניהול לגבי חברה אחרת זרה בידי שותף ישראל שהוא לא עולה חדש, אתה מתחיל עם טופס 150.

היו"ר משה גפני:

האם אתם מחמירים על תושב ישראל בעקבות הסעיף הזה?

ישי פרלמן:

לא, אנחנו לא מחמירים עליו.

היו"ר משה גפני:

תסביר למה אתם לא מחמירים.

ישי פרלמן:

קודם אנחנו צריכים לוודא שזאת חברה שבשליטה וניהול של תושב ישראל, שזה בדרכים הרגילות.

שלומית ארליך:

מה היא שליטה פה?

אמיר דוידוב:

מבחן השליטה והניהול דורשים שליטה אפקטיבית של תושבי ישראל על התאגיד, כשאת הדבר הזה צריך להבטיח ולהראות. הסעיף הזה בא ואומר לי: קודם כל תגיע למצב שאתה מבסס את זה שהחברה נשלטת ומנוהלת בישראל, רק אז תבוא ותדרוש את אותו דוח ואת אותה הודעה. לא נאמר כאן שאני מדלג על שלבים ודורש את הדוח באופן אוטומטי.

היו"ר משה גפני:

מה אתה עונה על כך שהוא אומר שבעקבות הסעיף הזה תוחמר הבדיקה לגבי תושב ישראל?

על מנת להגיע למקום שאני טוען לגבי שליטה וניהול, אני צריך לעמוד בכמה אבני דרך.

אבי נוימן:

אז צריך לכתוב: הוכח שהשליטה והניהול בישראל. צריך להבהיר את זה.

מיכאל אסולין:

המטרה היא למנוע מצבים של חברות שנופלות בין הכיסאות ולא מדווחות בשום מקום. אם הנישום טוען במדינה אחרת שהשליטה והניהול בישראל ולכן הוא לא חייב בדיווח באותה מדינה, אני יכול לבוא ולהגיד שהוא חייב לדווח לי. אין פה שום החמרה בתנאים.

אמיר דוידוב:

הסעיף בא ומניח שהשליטה והניהול קיימים, הוכחו, אבל בגלל אותו סעיף 1 לפקודה אני לא מטיל שליטה וניהול כי יש לי עולה חדש.

ישי פרלמן:

(ב) לשם הגשת דיווח לפי סעיף זה, יקיים חבר בני אדם תיעוד בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים בישראל;

אנחנו רוצים למנוע מצב שבו כשפקיד השומה יגיע לחבר בני אדם ויגיד לו: בבקשה תגיש את הדוח או את המסמכים, אותו חבר בני אדם יגיד: אין לי תיעוד בעניין הזה.

שלומית ארליך:

מה הם עקרונות חשבונאיים מקובלים בהקשר הזה?

מיכאל אסולין:

בהתאם לדין החל על אותה חברה, על אותו תאגיד.

אבי נוימן:

צריך למחוק את המילה "בישראל".

ישי פרלמן:

מקובל.

שלומית ארליך:

זה יהיה בהתאם לעקרונות חשבונאיים מקובלים.

ישי פרלמן:

תיקון סעיף 214ב בסעיף 214ב(א)(3) לפקודה, בסופו יבוא "או לגבי מידע שהוא פרטי זיהוי של מקבל שירות לפי פרק ג' לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, הנדרש לצורך יישום הסכם בין-לאומי".

סעיף 214ב לפקודה מתעסק באפשרות להעברת מידע לפי הסכם בין-לאומי ובכל התנאים שאפשר להעביר. אחד מהתנאים שנקבע בסעיף הוא שהמידע שיכול לעבור הוא רק מידע שרשות המסים יכולה להשתמש בו לצרכים שלה. רשות המסים לא יכולה להשתמש כיום במידע שנאסף לפי חוק איסור הלבנת הון לצרכים שלה, לכן אנחנו מבהירים פה שאפשר יהיה להעביר מידע - -

שלומית ארליך:

היום לא מתאפשרת העברת מידע מהסוג הזה?

אפרת ריץ:

לא.

לילך וגנר:

היינו במצב דומה בתיקון עקיף שעשינו במסגרת ה-FATCA. כאן מדובר בפרטים שנדרשים לפי הביקורת הבינלאומית שנאספים כרגע אך ורק לפי חוק איסור הלבנת הון.

היו"ר משה גפני:

בקיצור, אי אפשר בלי החוק הזה העברת - -

לילך וגנר:

בדיוק. מכיוון שהסעיף בחוק איסור הלבנת הון מונע שימוש במידע שנאסף מכוח חוק איסור הלבנת הון אלא לצרכים שמנויים בחוק, אין מנוס מלעשות את התיקון העקיף הזה לסעיף הסודיות.

שלומית ארליך:

על איזה סוגי מידע מדובר פה? מה יוכל לעבור?

לילך וגנר:

עשינו נוסח מאוד דומה לנוסח שקיים היום בהחלטה של ה-FATCA, ומקובלים עלינו התיקונים של הייעוץ המשפטי של הוועדה בהקשר הזה.

שלומית ארליך:

אנחנו ביקשנו שבחוק יהיה פירוט של המידע שמועבר. מה בדיוק הכוונה בפרטי זיהוי? מה הם כוללים? האם זה מוסיף ביחס ל-FATCA, או מדובר באותו סוג של מידע? האם הוא יועבר באותה דרך?

לילך וגנר:

פרטי זיהוי של לקוח שמוגדרים בחוק איסור הלבנת הון, לרבות הכרת הלקוח, זה מידע שנאסף מכוח חוק איסור הלבנת הון והצווים. יש צו שחל על הבנקים בנושא של איסור הלבנת הון, כאשר בסעיף 2 הוא מונה את פרטי הזיהוי הרלוונטיים בהקשר הספציפי הזה. אנחנו קיבלנו ביקורת בשני עניינים מרכזיים - אחד זה הסיפור של הנהלים ובעלי השליטה, השני הוא מסמכי CDD. אצלנו המונחים הם מעט שונים מאשר בהסכמים הבינלאומיים שאליהם אנחנו כפופים, לכן חידדנו שהמידע שיכול לעבור מכוח הרציונל של לעמוד בדרישות הבינלאומיות זה אך ורק מה שנדרש לפי ההסכם הבינלאומי אליו אנחנו כפופים. לא מדובר במידע שאנחנו אוספים בהליך שלנו של הכרת הלקוח לפי חוק איסור הלבנת הון, שזה אחד החידודים שהייעוץ המשפטי הכניס בסיפה של התוספת. כשרשות המסים תקבל בקשה, היא תעביר אך ורק את המידע שנדרש בהליך CDD.

ינון אזולאי (ש"ס):

אתם יודעים להגיד מה המידע?

לילך וגנר:

הלכנו להגדרה שבה ה-CDD מפנה להמלצות FATF, הסתכלנו מה נמצא שם בהגדרה של פרטי הזיהוי, והעברנו ל-Global Forum את התרגום של סעיף 2 לצו של הבנקים. זה המידע שנדרש להעביר ועולה בקנה אחד עם הדרישות הבינלאומיות. לפי הברור שעשינו, לא נדרש מאיתנו כל מה שנמצא בישראל במסגרת הליך הכרת הלקוח, כמו למשל מקור הכספים.

שלומית ארליך:

ישי, זה נוגד את מה שאמרתם. אם זה המצב, למה צריך להתייחס להליך הכר את הלקוח?

לילך וגנר:

אין לנו הגדרה אחרת בחוק איסור הלבנת הון.

שלומית ארליך :

זה לא המידע שנמסר לנו מרשות המסים. אנחנו נמצאים בוויכוח הזה כבר יומיים שלמים. כל הפרטים, להבנתנו, שנמצאים בתוך הליך הכר את הלקוח יכולים להיכלל במידע, זה המידע שנמסר לנו מרשות המסים.

לילך וגנר :

אנחנו נעביר מה שמדינות אחרות מעבירות, כשמה שמנחה אותנו אלו ההגדרות שמפנות בסופו של דבר להמלצה מסוימת של ה-FATF. אנחנו נעביר בדיוק את מה שנדרש.

שלומית ארליך :

אני עדיין לא מצליחה להבין מה נדרש.

היו"ר משה גפני :

תגידי מה לפי דעתכם צריך להיות בחוק.

לילך וגנר :

התיקון בחוק מקובל עלינו.

שלומית ארליך :

תפרטו את סוגי המידע.

לין לרר :

הסטנדרט הבינלאומי של ה-Global Forum מפנה לסטנדרטים הבינלאומיים של ה-FATF, לחלק מההמלצה של סעיף 10. כתוב שם שצריך לקבל את פרטי הזיהוי לגבי ישויות משפטיות, את פרטי הזיהוי של כל אדם יחיד, אם פרטי הזיהוי של האדם היחיד עומדים בסוף השרשור של השליטה. אם אין בעל שליטה, אז האדם שיש לו את השליטה האפקטיבית בתאגיד, ואם לא, אז המנכ"ל הכללי או נושא משרה בכיר בתאגיד. אותו דבר לגבי נאמנויות - מגן הנאמנות, יוצר, הנהנה, הנאמן, וכל אחד שמחזיק בשליטה. הפרטים האלה מופיעים בסעיף 2(א) בצו איסור הלבנת הון.

שלומית ארליך :

תקריאי.

לין לרר :

לא יפתח תאגיד בנקאי חשבון בלא שירשום לגבי כל אחד מבעלי החשבון ומורשי החתימה וכן לגבי מי שמבקש לפתוח חשבון, אם אינו אחד מאלה, את פרטי הזיהוי המפורטים להלן ויאמתם כמפורט בסעיף 3 : (1) שם ; (2) מספר זהות ; (3) ביחיד – תאריך לידה ומין ; בתאגיד – תאריך התאגדות ; (4) מען.

שלומית ארליך :

מה הם פרטי הזיהוי פה?

לילך וגנר :

פרטי הזיהוי כוללים את ההליך של הכר את הלקוח. ההגדרה בחוק איסור הלבנת הון של פרטי הזיהוי היא לרבות הליך הכרת הלקוח.

שלומית ארליך:

האם זה לא מכיל את כל פרטי הזיהוי שמפורטים בסעיף 2א לעניין ההגדרה של הכרת הלקוח, בין השאר ברור מקור הכספים, עיסוקו, מטרת פתיחת החשבון, ביצוע פעולה, הפעילויות המתוכננות בחשבון - ?

היו"ר משה גפני:

האם זה כולל גם את זה?

לילך וגנר:

אמרנו שנעביר את המידע. אנחנו לא יכולים בחוק איסור הלבנת הון לעשות תיקון שמתייחס לפרטי זיהוי שנמצאים בצו, לכן אפשרנו העברה של פרטי זיהוי בהתאם לבקשה, לפי מה שאנחנו מחויבים בהסכם.

שלומית ארליך:

אם אנחנו מדברים רק על שם, מספר זהות, תאריך לידה, התאגדות ומען - -

לילך וגנר:

אנחנו צריכים גם את הנהנה ובעל שליטה.

שלומית ארליך:

ולגבי נהנה ובעלי שליטה, כל אחד מאלה. האם אפשר לפרט את זה בתוך החוק כדי שלא יתעוררו שאלות?

לילך וגנר:

אנחנו לא רואים איך נוכל לעמוד במחויבויות הבינלאומיות אם נתחיל לפרט?

שלומית ארליך:

האם המשמעות היא שסוגי מידע בהגדרה "הכר את הלקוח" יכולים להידרש במישור הבינלאומי?

לילך וגנר:

למיטב הבנתנו הם לא נדרשים, עשינו את הבירור הזה. הנציגה של ה-Global Forum אמרה לנו שהם לא נתקלו בשאלות כאלו. מה שחשוב לנו לוודא זה שאנחנו לא מעבירים מעבר למה שכל המדינות האחרות מעבירות במסגרת ה-CDD שלהן, ואת זה וידאנו בנוסח. אין לי דרך כרגע לפרט בצורה של טבלה - -

היו"ר משה גפני:

באיזה נוסח? בנוסח שמופיע לפנינו?

לילך וגנר:

כן.

מיטל אנג'ל:

היו לנו שיחות מאוד ארוכות עם ה-Global על הנקודה הזאת. הניסוח כפי שמופיע כרגע הוא בעקבות השיחות שלנו איתם. הם אמרו לנו שאף מדינה לא ירדה לרזולוציות כאלו ולפרשנויות של מה זה כולל. אנחנו לא יכולים לכתוב עכשיו משהו ואז כשנגיע לביקורת ישאלו אותנו למה כללנו.

שלומית ארליך:

כיוון שאנחנו מתייחסים להעברת מידע ומצוינים פה פרטי זיהוי, אני חושבת שלכל הפחות צריך להבין איזה סוג של מידע צריך לעבור. הקראתם את מה שקיים בדין הבינלאומי. השאלה אם אפשר לנסח את הסעיף ואת הפרטים הנדרשים בהתאם למה שהקראתם עכשיו, או לפחות לגדר באיזה שהוא אופן את סוג המידע שיכול לעבור, כי כרגע המידע מאוד מאוד רחב ואין ודאות לגביו.

מיטל אנג'ל:

סוג המידע הזה, כמו שלין ולילך אמרו, זה ה-CDD לפי סעיף 10 בהגדרות ה-FATF.

שלומית ארליך:

לא הבנו אתמול מרשות המסים שהכוונה היא רק במידע המצומצם הזה ושאלו כוונה ללכת לפי הליך הכרת הלקוח.

לילך וגנר:

עשינו את הבדיקות שלנו בהגדרות הבינלאומיות שהמסמכים מפנים אליהן. פרסנו בפניכם את שרשור ההגדרות ומה אנחנו מבינים מהן. כרגע אנחנו עושים תיקון שעומד בדרישות הבינלאומיות שאנחנו כפופים אליהן. אנחנו הגבלנו את עצמנו רק למידע - -

שלומית ארליך:

את אומרת את זה כיוון שהסיפה מתייחסת לזה שהמידע דרוש לצורך יישום הסכם בינלאומי כאמור בהתאם לבקשה, נכון?

לילך וגנר:

נכון. אני לא אשנה עכשיו את כל ההגדרות בחוק איסור הלבנת הון לצורך הדבר הזה. ההגדרה של פרטי זיהוי בחוק איסור הלבנת הון היא לצרכים הישראליים שלנו, היא כוללת את הכרת הלקוח. אנחנו מודעים לכך שאצלנו ההגדרה היא רחבה יותר. המידע שיועבר בהתאם לבקשות יהיה אך ורק מידע שנדרש לפי הסטנדרט הבינלאומי, לא כל מה שנכלל אצלנו בהליך הכרת הלקוח. ברור לנו שאנחנו חשופים לביקורת ושייתכן שמדינות בעתיד יצטרכו להעביר מידעים נוספים. במדינות אחרות אין מניעה, לפי מה שהבנו, של פרטי הזיהוי הקונקרטיים שצריך להעביר. מאחר והגבלנו את העברת המידע אך ורק למידע הנדרש מכוח ההסכם, אנחנו יכולים להעביר מידע בצורה מידתית ומוגבלת, לא מידע עודף.

היו"ר משה גפני:

אנחנו מתאמצים להעביר את החוק הזה בגלל שיש ביקורת ב-OECD. אנחנו לא אוהבים את העברת המידע ואת הדברים שנמצאים פה, אבל אנחנו עושים את זה כי אנחנו רוצים להיות חלק מהמכלול של מדינות ה-OECD. ברגע שאומרים לנו שצריך להעביר מידע מצומצם, הוועדה לא תאשר מידע רחב, היא תאשר מידע מצומצם.

מיכאל אסולין:

אין פה הגדרה ספציפית של פרטי המידע עצמם. כל פעם שאני נדרש להעביר מידע על תושב ישראל, לפי הדין אני מחויב להודיע לתושב ישראל והוא רשאי לפנות לערכאות על מנת לבחון האם המידע הוא בהתאם לכללים הבינלאומיים או לא.

ינון אזולאי (ש"ס):

הבעיה שבחוק אתה משאיר להם מנעד רחב מאוד, אתה אומר שמתוך זה אתה תשלוף. אנחנו רוצים לדעת מראש מה פרטי הזיהוי. אני לא רוצה לשלוח את הלקוח לבתי המשפט, לטרטר אותו, אני רוצה למנוע את זה. אני מעדיף שתבוא לפה עם חקיקה שנצטרך לשנות, מאשר לשלוח כמה עשרות או מאות לקוחות של תושבים חוזרים שיצטרכו לעשות את ההליך הזה. אני רוצה לצמצם את פרטי הזיהוי לפי מה שמבקשים כרגע, אני לא מסכים לתת מנעד רחב יותר.

מיטל אנג'ל:

באים אלינו ומבקשים את ה-KYC, שזה Know Your Client. ברוב המדינות זה שווה ל-CDD, כשה-CDD זה סעיף 10. אנחנו אומרים שניתן את ה-KYC לפי איך שזה מוגדר בחוק איסור הלבנת הון ולפי סעיף 10, אנחנו לא יכולים לצמצם את זה יותר מזה.

שלומית ארליך:

אנחנו חוזרים לשיח של אתמול. ממה שאנחנו מבינים ממשדד המשפטים, כרגע לא דורשים הכר את הלקוח, דורשים רק את הפרטים המצמצמים. יכול להיות שבעתיד יהיה מרשם ותצטרכו לבוא כדי לעשות תיקונים.

מיטל אנג'ל:

את הדברים האלה שנמצאים בתוך הכר את הלקוח, זה מה שמבקשים מאיתנו.

שלומית ארליך:

אנחנו מנסים כרגע להבין מה בדיוק נדרש. ממה שאנחנו מבינים ממשדד המשפטים, מה שנדרש זה ארבעת הפרטים שמנויים בסעיף 2. ממה שאתם אומרים, מאיך שאתם מציגים את זה, הדרישה היא לגבי הכר את הלקוח. יש פה איזה שהוא פער. אנחנו מנסים להבין מה באמת מבוקש. כרגע, כמו שאת מבינה את זה, האם מתבקש המידע לפי הכר את הלקוח?

מיטל אנג'ל:

השאלה אם הכר את הלקוח בישראל זה הכר את הלקוח במדינה אחרת. אין תשובה על זה. כששאלנו כמה הם יכולים לצמצם לנו את זה, התשובה הייתה שאף מדינה לא העלתה את השאלה הזאת.

ינון אזולאי (ש"ס):

יש פעם ראשונה לכל דבר.

מיטל אנג'ל:

אנחנו שוב חוזרים לנקודה שנגיע לביקורת והם יגידו לנו - -

ינון אזולאי (ש"ס):

זאת הבעיה שלך? אתם צריכים להתמודד מולם. אם הם באים ואומרים לכם שזו הביקורת ושהם רוצים, בסדר, תדעו שזה מה שהם רוצים.

מיטל אנג'ל:

אפשר לעבור עכשיו מדינה-מדינה?

ינון אזולאי (ש"ס):

זה מה שהם רוצים.

שלומית ארליך:

הכוונה לגדר את מה שכן נדרש.

מיטל אנג'ל:

הגידור הוא לפי הסטנדרט הבינלאומי, לפי הסכמים, כדי שלא תבוא מדינה מחרתיים ותגיד לי: למה כשביקשתי הכר את הלקוח, העברת לי רק א', ב', ג' ולא ד'.

שלומית ארליך:

מי הוא מקבל השירות?

היו"ר משה גפני:

אתם מקבלים את העמדה של משרד המשפטים?

מיטל אנג'ל:

כן, כמו שזה מנוסח בחוק. זה תואם את הסטנדרט הבינלאומי.

לין לרר:

גם ה-Global Standard וגם הליקוי של ה-Forum מתייחס ל-CDD, לא ל-KYC.

אבי נוימן:

אני לא מבין באיסור הלבנת הון ובכל התיקון פה, אבל מה קשורים סעיפים 9 ו-10 לחקיקה הספציפית הזאת שנועדה לטפל באותם עולים חדשים, נאמנויות ופקודת מסים? למה לדחוף את זה לתיקון 270?

היו"ר משה גפני:

מה אומר בנק ישראל?

קרן גבאי:

בגלל השיקולים של הגנת הפרטיות והצורך של הוודאות של מי שמעביר את המידע היינו רוצים שזה יהיה מגודר ומפורט, אבל אנחנו מבינים שיש קושי לעשות את זה.

מיכאל אסולין:

הרצון שלנו נובע מהכללים הבינלאומיים שאנחנו מחויבים לעמוד בהם.

רוני גנוד:

גם ב-FATCA אנחנו מתייחסים לאותם פרטי זיהוי שכוללים בתוכם את ה-KYC. מ-2016 הבנקים משתמשים בדבר הזה וזה עובד. אני לא כל כך מבין מה החשש.

היו"ר משה גפני:

מה העמדה הבסיסית של בנק ישראל?

קרן גבאי:

שהמידע שמועבר הוא מאוד רחב והיה נכון לפרט ולגדר אותו.

היו"ר משה גפני:

כמו שאומר משרד המשפטים?

קרן גבאי:

כמו שאומרת היועצת המשפטית של הוועדה.

שלומית ארליך :

משרד המשפטים אומר שהנוסח כן נותן את המענה, אבל בהתייחסות לשאלה מה הוא המידע שיועבר אומר משרד המשפטים שכרגע הבקשה היא למידע המצומצם. אומרת רשות המסים שכרגע הבקשה היא גם למידע הרחב. פה נמצא הפער. כרגע הנוסח מתייחס גם למידע המצומצם וגם לרחב.

היו"ר משה גפני :

אם נכתוב את הנוסח הזה שרשות המסים הביאה ונגיד שמדובר על המידע המצומצם, לא על המידע הרחב, האם זה יפתור את הבעיה?

שלומית ארליך :

רשות המסים, האם אתם מוכנים להגיד את זה?

ישי פרלמן :

המידע המצומצם מבחינתנו, וזה גם מה שמשרד המשפטים אמר, הוא מידע שמותר להעביר לפי אמנות המס.

ינון אזולאי (ש"ס) :

אתה משאיר עוד פעם את הפתח הזה.

ישי פרלמן :

בסוף אנחנו באים כדי לעמוד בסטנדרטים בינלאומיים, והאמירה היא שיש סטנדרטים בינלאומיים שאנחנו צריכים לעמוד בהם.

ינון אזולאי (ש"ס) :

אז בוא נרשום שאת כל מה שהם יבקשו ניתן להם.

רוני גנוך :

סעיף 214 לפקודה קובע שלעניין העברת מידע, מנהל הרשות המסים צריך להיות משוכנע שזה דרוש למדינה זרה לצורך חקיקת דיני המס שלה. גם היום רשות המסים לא מעבירה דברים שהיא לא יכולה להעביר.

האם אתם מעדכנים כשאתם מעבירים את המידע את הגורם שלגביו נדרש המידע?

מיטל אנג'ל :

כן, כשזה תושב ישראל.

שלומית ארליך :

מי הוא מקבל השירות בהתאם לסעיף הזה?

מיטל אנג'ל :

מה שמוגדר בחוק איסור הלבנת הון.

לילך וגנר :

יש הגדרה בכל צו למי הוא מקבל השירות, והסמכה לשר לקבוע בצו מי הוא מקבל השירות. בצו של הבנקים כתוב כך : בעל חשבון, מורשה חתימה, מי שמבצע בתאגיד בנקאי פעולה שאינה נרשמת בחשבון

או מי שמבצע בתאגיד בנקאי פעולה שאינה נרשמת בחשבון שמבצע הפעולה רשום בו כבעל חשבון או כמורשה חתימה.

יחיאל ציפורי:

כלומר, לא נהנה ובעל שליטה.

לילך וגנר:

יש גם הגדרה של נהנה והגדרה של בעל שליטה.

יחיאל ציפורי:

אבל לא חלק מהגדרת מקבל השירות.

לילך וגנר:

ולכן הוספנו את הנהנה ואת בעל השליטה. בחוק איסור הלבנת הון מקבל שירות זה לרבות נהנה ובעל שליטה.

יחיאל ציפורי:

יש חוסר בהירות בהצעת החוק בשני מישורים. המישור הראשון, כמו שהיועצת המשפטית שואלת, זה מי הוא מקבל השירות, כי מקבל השירות לפי החוק יכול להיות נהנה ובעל שליטה. עובדה שלא בנק אחד או שניים העלו שאלה לגבי הזהות של הגורם לגביו צריכים להעביר את פרטי המידע. המישור השני, כמו שכבר נדון פה בהרחבה, זה מה הם פרטי הזיהוי. אם אנחנו הולכים על הצד המרחיב ומעבירים מידע שלא נדרש, זה צריך להיות ברור בחוק. כרגע לא ברור לגבי מי צריכים להעביר את המידע, ואיזה מידע צריך להעביר.

שלומית ארליך:

ההתייחסות היא כרגע למידע הרחב יותר, גם להליך פרטי הכר את הלקוח. לילך, אם את יכולה למסגר לנו לגבי מי הוא מקבל השירות.

לילך וגנר:

סעיף 7 בחוק איסור הלבנת הון, שהוא הסעיף המסמיך להוציא את כל הצווים האלה שאנחנו מדברים עליהם, מתייחס למקבל השירות, לכך שצריך שפרטי הזיהוי שלו יהיו אצל אותו נותן שירות, כאשר קביעה זו יכול שתכלול נהנה מהפעולה ויוצר נאמנות או הקדש (בסעיף זה – מקבל השירות). היה מקבל השירות תאגיד שהפעולה נעשתה לבקשת תאגיד או באמצעות חשבון של תאגיד, יכול שהקביעה תכלול בעל שליטה בתאגיד. כל הפונקציות האלו הן חלק ממקבל השירות. בצו פירטו מי הוא מקבל השירות, מי הוא נהנה ומי הוא בעל שליטה. הסעיף המסמיך מתייחס לכולם כמקבל שירות. קיבלנו בביקורת הבינלאומית ביקורת על זה שאנחנו לא מוסרים פרטים של נהנה ובעל שליטה, ביקורת לגבי מסמכי ה-CDD. בשתי הנקודות האלו דרשו תיקון, שזה התיקון שרשות המסים הציעה ואנחנו הסכמנו.

אפרת ריץ:

9. בסעיף 214ג לפקודה, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא :

”(ג) המנהל לא ישתמש במידע שהוא פרטי זיהוי של מקבל שירות לפי פרק ג' לחוק איסור הלבנת הון, התש”ס-2000, למעט לצורך העברתו לרשות מס במדינה זרה בהתאם להסכם בין-לאומי.”

בנקודה הזאת יש שינוי שמשרד המשפטים מבקש לעשות ומקובל עלינו.

מידע כאמור יעבור ובלבד שהוא דרוש לצורך יישום הסכם בין-לאומי כאמור בהתאם לבקשה בכתב שהגישה רשות מס במדינה זרה ביחס למקבל שירות שלגביו נדרש המידע.

היו"ר משה גפני:

לא מעבירים סתם, מעבירים את זה רק על פי דרישה בכתב, רק כשברור שזה דרוש. זאת לא אוטוסטרדה של העברת מידע.

אפרת ריץ:

הסעיף הזה הוא בהמשך לסעיף הקודם שקבע את התנאי שאי אפשר להשתמש אלא רק לצורך העברה למדינה זרה.

שלומית ארליך:

סעיף 214ב מדבר על העברת מידע וסעיף 214ג מדבר על איסוף המידע לצורך העברה שלו בהמשך.

אפרת ריץ:

נכון.

שלומית ארליך:

האם כשהמידע עובר, הבנקים רואים את ההנמקה שנדרשת מבחינת איזה סעיף, איזו מדינה, איזה הסכם?

מיטל אנג'ל:

לא, יש פה סודיות. אנחנו רק מעדכנים שאנחנו מעבירים את המידע.

ינון אזולאי (ש"ס):

האם הדרישה שלהם היא שהבנקים לא יראו?

שלומית ארליך:

ההליך הזה ייעשה בהתאם למה שנעשה היום לגבי ה-FATCA?

מיטל אנג'ל:

לא. ה-FATCA זה דבר שנעשה באופן אוטומטי. כאן מדובר בהליכים לפי דרישה, בסעיף ספציפי ממש. אנחנו מסתכלים על הבקשה, רואים שיש סיבה לדרוש אותה, מה היא אמורה לכלול, והאם הדברים שהם מבקשים אלה דברים שאנחנו אמורים להעביר בכלל. כל בקשה עוברת אצלנו במחלקה, יש מישהו שעובר ומסתכל עליה.

אפרת ריץ:

10. בחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, בסעיף 31א(ג), האמור בו יסומן (1) ולאחריו יבוא:

"(2) על אף האמור בסעיף קטן (א), תאגיד בנקאי או גוף המפורט בתוספת השלישית, רשאי להעביר פרטי זיהוי של מקבל שירות שהגיעו לידיהו לפי פרק ג', במהלך עבודתו, למנהל כמשמעותו בסעיף 214ב לפקודת מס הכנסה, לצורך העברתו לרשות מס במדינה זרה בהתאם להסכם בין-לאומי לפי הסעיף האמור; מידע כאמור יעבור ובלבד שהוא דרוש לצורך יישום הסכם בין-לאומי כאמור בהתאם לבקשה בכתב שהגישה רשות מס במדינה זרה ביחס למקבל שירות שלגביו נקבע המידע.

לבנת קופרשטיין-דאש :

"ובלבד שהוא דרוש" אומר שרשות המסים בודקת אם הוא דרוש, נכון?

אפרת ריץ :

רשות המסים בודקת.

11. הוראות סעיפים 14, 75טז, 75טז(א)(2), 134ב, 135(1) ו-135א לפקודה כנוסחן בסעיפים 1, 2, 3(1), 5, 6 ו-7 לחוק זה, יחולו על מי שהיה לתושב ישראל לראשונה או שהיה תושב חוזר ותיק, כאמור בסעיף 14(א), החל מיום י"ב בטבת התשפ"ו (1 בינואר 2026) ואילך.

שלומית ארליך :

במקור היה כתוב : חוק זה יחול, אבל פירטנו פה כדי שלא תהיה אי בהירות.

אפרת ריץ :

במקור זה היה כל הוראות החוק. עכשיו פירטנו את הסעיפים שמתייחסים לעולים חדשים ולתושבים החוזרים הוותיקים, שהתחולה לגביהם נדחת מעבר למה שהובא בהצעת החוק המקורית בחצי שנה נוספת. ההוראות יחולו עליהם רק החל מ-1 בינואר 2026.

שלומית ארליך :

תפרטנו את הקבוצות שאליהן זה מתייחס.

ישי פרלמן :

סעיף 14 זו תקופת ההסתגלות, סעיף 25טז זה לגבי יוצר שהוא תושב ישראל לראשונה או תושב חוזר ותיק, סעיף 25טז(א)(2) מדבר על נאמנות שהופכת להיות נאמנות שחייבת במס בישראל בגלל שמישהו עולה לישראל או תושב חוזר ותיק, סעיף 134ב זה הפטור מדיווח שנתי, סעיף 135(1) זה פטור מתשובה לבקשה, וסעיף 135א זו החברה הזרה בשליטת עולה חדש או תושב ישראל ותיק.

(ב) הוראות סעיף 131 לפקודה, כנוסחן בסעיף 4 לחוק זה, יחולו על דוח שיש להגישו לשנת המס 2024 ואילך.

אבי נוימן :

זה לא דוח מס או דיווח, זה רק על הנאמנות, נכון?

ישי פרלמן :

סעיף 131 מתייחס לדוח של חבר בני אדם וגם לדוח של נאמנות, אבל בשני המקרים המידע הנוסף שהתבקש זה נאמנויות וחבר בני אדם שחייבים היום לדווח.

אבי נוימן :

אם אני עולה חדש שמגיע ב-1.1.2026, אני לא מדווח אחורה, אני לא צריך להגיש לך דוח 2025, נכון?

ישי פרלמן :

לא. הדוח הוא לשנת 2026. זה לא שאתה צריך לדווח עכשיו לאורך כל תקופת ההיסטוריה שלך.

שלומית ארליך:

למה אין פה התייחסות לזה שהיוצר או הנהנה היה לתושב ישראל לראשונה או היה לתושב חוזר ב-1 בינואר 2026?

ישי פרלמן:

הכלל שחל על תושב ישראל לראשונה או על תושב חוזר ותיק אומר שהוא צריך לדווח כמו תושב חוץ. כל המקרים שבהם שינינו את הכלל הזה וקבענו שתושב ישראל לראשונה צריך לדווח כמו תושב ישראל, נכנסים לתוך (א). (ב) זה סעיף לא רלוונטי, כי הנאמן צריך לדווח גם על תושבי חוץ. מכיוון שהוא צריך לדווח גם על תושבי חוץ, הוא צריך לדווח גם על תושב ישראל לראשונה שמתייחסים אליו כמו תושב חוץ לפי הכלל הישן, לפי החקיקה הישנה.

יועד פרנקל:

אני לא חושב שצריכה להיות הבחנה בין מצב של עולה חדש שיש לו חשבון בנק בחו"ל ומדווח רק אם הוא עלה אחרי 1 בינואר 2026, לבין מצב שהעולה החדש בוחר שחשבון הבנק יהיה בתוך נאמנות. המצב שיש מצין זה מצב שבו יש נאמן ישראלי, נהנה זר ויוצר זר שיכולים בקלות להחליף את הנאמן הישראלי. אני בשבוע האחרון שומע על נאמנים ישראלים שמעבירים את התיקים שלהם לנאמנים זרים כי יש להם נאמנויות רק עם יוצרים זרים ונהנים זרים. המצב הזה לא ראוי וצריך לתקן כך שזה יחול רק על נאמנות של העולה החדש או התושב החוזר הוותיק שעלו או חזרו אחרי 1 בינואר 2026.

ישי פרלמן:

המטרה פה היא לא לתת הטבות חדשות לעולים חדשים. מה שמתבקש פה הוא ליצור איזו שהיא העדפה של תושב ישראל לראשונה או תושב חוזר ותיק מעבר לתושב חוץ, העדפה שהיום לא קיימת. היום מתייחסים לתושב ישראל לראשונה או לתושב חוזר ותיק כמו שמתייחסים לתושב חוץ.

יועד פרנקל:

מה ההבדל אם הוא מחזיק את החשבון באישי לבין שהוא מחזיק דרך נאמנות? למה צריך להיות הבדל בדיווחים? זה מה שיוצא כאן. תתקנו את זה.

יחיאל ציפורי:

מהניסוח עולה שהתחולה תהיה מיידית. אנחנו חושבים שנכון וראוי לתת מספר חודשים משנת המס 2025 כדי שהבנקים יוכלו להיערך להעברת המידע החדש.

ישי פרלמן:

12. נאמן בנאמנות שהוקמה לפני פרסומו של חוק זה, יגיש הודעה כאמור בסעיף 75טז(ג) לפקודה, כנוסחו בסעיף 3(2) לחוק זה, בתוך 120 ימים מיום י"ב בטבת התשפ"ו (1 בינואר 2026).

יחיאל ציפורי:

צריך יותר זמן. 120 זה לא מספיק, מה גם שיש פה החלה על נאמנויות קיימות.

ישי פרלמן:

אנחנו חושבים שצריך פחות זמן ממה שכתוב בנוסח כיום כי זה מידע שקיים כבר אצל נאמנים, אבל אם זו הדרישה של הוועדה אנחנו מוכנים לדחות ל-1 בינואר 2026. לגבי נאמנויות קיימות, שזה חלק מהדרישות של ה-OECD, אנחנו לא חושבים שנכון לתת קרט בלנש בהקשר הזה.

שלומית ארליך:

המועדים יוצאים חופפים בסעיף קטן (ב) ו-(ג), נכון? דוח שיש להגישו לשנת המס 2024, מוגש בסדר גודל של אפריל 2026 אלא אם כן ניתנת הארכה.

ישי פרלמן:

כן.

שלומית ארליך:

לגבי סעיפים 8,9,10 עשינו בירור יחד עם איגוד הבנקים אם נדרשת איזו שהיא היערכות מבחינת המידע שצריך למסור. אנחנו מבינים שהבקשה היא לדחות את המועד כך שהתחילה של סעיפים 8,9 ו-10 תהיה מ-1 בינואר 2025. גם בעבר כשנעשו התיקונים ביחס ל-FATCA, התחילה הייתה סדר גודל של שישה חודשים, אפילו מעבר, כיוון שנדרשו שם תקנות. רק אחרי התקנת התקנות היו שישה חודשים, לכן אנחנו מבקשים שהתחילה תהיה מ-1 בינואר 2025.

רוני גנוד:

אנחנו חושבים שאפשר לתת עוד זמן לתחולה, אבל בתוך שנת 2024, לא בשנת 2025.

שלומית ארליך:

למה?

ינון אזולאי (ש"ס):

אז תעשה את זה 31 בדצמבר 2024.

רוני גנוד:

ב-FATCA הבנקים היו צריכים לפתח מערכות, ליצור טפסים, לקבל מידע חדש. פה כל החובות של איסוף המידע קיימים בחוק איסור הלבנת הון. החוק הזה שאנחנו עכשיו מעבירים לא מוסיף על הבנק שום חובה, למעט זה שעכשיו רשות המסים או רשות מסים זרה יכולות לקבל את המידע. זה לא מוסיף על הבנקים שום חובה של מיסוי.

שלומית ארליך:

אבל הבנק מדבר על זה שכן נדרשת לו איזו שהיא תקופה. בהינתן שאנחנו נמצאים כבר בחודש אפריל והחגים לפנינו - -

רוני גנוד:

אפשר לתת, אבל זה צריך להיות בשנת 2024.

ישי פרלמן:

האם שלושה חודשים זה טווח הגיוני?

יחיאל ציפורי:

אנחנו חושבים ששישה חודשים זה טווח סביר יותר.

רוני גנוד:

שי, מנהל רשות המסים, הציע 1 באוקטובר כדי לתת היערכות טכנית לבנקים להיענות לבקשות שהן בקשות פרטניות.

היו"ר משה גפני:

אם אתם אומרים שיש קושי אם זה לא יהיה ב-2024, נעשה את זה בסוף 2024.

רוני גנוד :

אנחנו מול אנשים בצד השני.

היו"ר משה גפני :

בסדר, אז מה?

רוני גנוד :

1 לאוקטובר נותן חצי שנה. גם הבנקים מסכימים שזה מספיק. אני מזכיר שמדובר פה בבקשות לפי דרישה.

שי אהרונוביץ :

הבנקים לא צריכים לאסוף חומר חדש.

היו"ר משה גפני :

הבנקים, מה אתם אומרים?

לבנת קופרשטיין-דאש :

אין לנו התנגדות לאוקטובר.

לינור דויטש :

אני עוד לא הבנתי מה הנטל הגדול על הבנקים. אני לא מצליחה להבין למה לדחות כל כך הרבה.

היו"ר משה גפני :

אני עומד פה ונלחם על מנת שזה יהיה בינואר, ואז הבנקים באים ומסכימים על אוקטובר. בשביל מה נלחמתי?

לינור דויטש :

אין סיבה לדחות את זה עד אוקטובר. זה חוק חשוב שצריך להיכנס לתוקף ואין סיבה שהוא יחכה עד אוקטובר. אנחנו מנסים להעביר את החוק הזה כבר 10 שנים. עכשיו כשזה סוף סוף קורה, דוחים את זה בעוד כמה חודשים? למה? הנטל על הבנק הוא מאוד קטן.

שלומית ארליך :

ייכנס סעיף ביחס לסעיפים 8,9 ו-10 כך שהתחילה תהיה ב-1 באוקטובר 2024.

ולדימיר בליאק (יש עתיד) :

איך אנחנו מגיעים לסיטואציה שהדיווח הזה יתחשב? הרי בכל זאת מדובר בעולים חדשים ותושבים חוזרים. איך אנחנו מפשטים את הדיווח מבחינת ההנגשה?

שי אהרונוביץ :

אנחנו נכין פורמט שנציג אותו שנה מהיום.

ולדימיר בליאק (יש עתיד) :

אנחנו יכולים לעגן את זה איכשהו בחוק?

שי אהרונוביץ:

אנחנו נותנים פה הבטחה מינהלית לוועדה. גם השר הבטיח את זה לשר העלייה והקליטה.

ולדימיר בליאק (יש עתיד):

גם מבחינת הפורמט וגם מבחינת השפות.

היו"ר משה גפני:

מנהל רשות המסים, אתה אומר שבתוך שנה תציג בפני הוועדה גם את הנושא השפתי וגם - ?

שי אהרונוביץ:

זו הייתה הדרישה של שר האוצר וההבטחה שלו לשר העלייה והקליטה.

שלומית ארליך:

התלבטנו אם להכניס את סעיפים 8,9 ו-10 במסגרת תחילה או תחולה, אבל לאחר התייעצות החלטנו להכניס סעיף שיתייחס לתחילה של סעיפים 8,9 ו-10 ב-1 באוקטובר. ישי, תגיד מה המשמעות.

ישי פרלמן:

הסעיף מתגבר על חובת הסודיות כך שמותר לבנקים להעביר את המידע הזה החל מ-1 באוקטובר.

היו"ר משה גפני:

כשנביא את זה, בעזרת השם, למליאה, נביא את ההתחייבות של רשות המסים, של מנהל רשות המסים.

אני לא הייתי מעביר ככה חוק. אני סבור שאנחנו צריכים להיות חלק מתוך המערכת כולה, חלק מהמערכת הבינלאומית, אבל אני מסכים עם משרד המשפטים שאמר שהיה צריך למצוא נוסח שיצמצם, לא שירחיב. בסופו של דבר מקובל עלי העניין הזה שאמרתם שלא יהיה דבר כזה שרשות מסים תעשה פעולות שיפתחו את הדברים ללא צורך אלא רק על פי דרישה. אני חושב שצריך להצביע בעד, על אף שהיינו צריכים להתאמץ יותר ולהגיע לפתרונות יותר שלמים. נעבור להסתייגויות.

שלומית ארליך:

ההסתייגות הראשונה היא ביחס לסעיף 275טז. אחרי סעיף קטן (ג)(3) יבוא (ג)(4): שר האוצר, באישור ועדת כספים, יקבע את נוסח ההודעה שתוגש כאמור בפסקאות (1), (2); הנוסח יתחשב ככל הניתן בהיותו של התושב מגיש הבקשה עולה חדש או תושב חוזר על כל המשתמע מכך.

היו"ר משה גפני:

מי בעד, מי נגד?

הצבעה

ההסתייגות לא התקבלה.

שלומית ארליך:

2. אחרי סעיף קטן (ג)(3) יבוא (ג)(5): נוסח ההודעה שתוגש כאמור, יתורגם לשפות הבאות: אנגלית, ספרדית, רוסית, אמהרית, צרפתית וערבית.

היו"ר משה גפני :

מי בעד, מי נגד?

הצבעה

ההסתייגות לא התקבלה.

שלומית ארליך :

3. אחרי סעיף 1א135 יבוא סעיף קטן (ג) : שר האוצר, באישור ועדת כספים, יקבע את נוסח הדיווח שיוגש כאמור בפסקאות (1) ו-(2); הנוסח יתחשב ככל הניתן בהיותו של תושב המגיש הבקשה עולה חדש או תושב חוזר על כל המשתמע מכך.

היו"ר משה גפני :

מי בעד, מי נגד?

הצבעה

ההסתייגות לא התקבלה.

שלומית ארליך :

אחרי סעיף 1א135 יבוא סעיף קטן (ד) : נוסח הדיווח יתורגם לשפות הבאות : אנגלית, ספרדית, רוסית, אמהרית, צרפתית וערבית.

היו"ר משה גפני :

מי בעד, מי נגד?

הצבעה

ההסתייגות לא התקבלה.

היו"ר משה גפני :

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, הסעיפים כפי שנוסחו בדיון בוועדה. מי בעד אישור הצעת החוק, ירים את ידו? מי נגד, מי נמנע?

הצבעה

אושר.

היו"ר משה גפני :

הצעת החוק אושרה פה אחד. אני מודה לכל המשתתפים בדיונים האלה. אדוני המנהל, אני מודה לכם.

שי אהרונוביץ :

תודה לוועדה. זה אמנם לא מציל את כלכלת ישראל, אבל אם כלכלת ישראל הייתה נקלעת עכשיו לסיטואציה של רשימה שחורה המצב היה עוד יותר קשה. תודה ליושב ראש הוועדה ולחברי הוועדה מהאופוזיציה והקואליציה על ההתגייסות.

היו"ר משה גפני:

אנחנו נדון בנפרד בתקנות.

אבי נוימן:

אני חושב שהחוק הזה הוא חוק חשוב. הרחבת חובת הדיווח והשקיפות זה חלק מאבני היסוד של דיני המס. אנחנו מודים לחברי הוועדה על הקשב ועל התיקונים שגם אנחנו העלינו. לא פחות חשוב מה שולדמיר אמר לגבי ההנגשה לציבור העולים החדשים. חשוב שיהיה טופס מסלול ירוק לעולים החדשים שיהיה הרבה יותר מקל ממה שקיים היום באתר רשות המסים. במה שקיים היום כמעט ולא משתמשים כי הוא די קשוח בתנאים שלו.

היו"ר משה גפני:

אני אעלה את זה במליאה. כשאני אביא את זה לאישור, אני אעלה את העניין של העולים החדשים, של ההנגשה ושל השפות.

רוני גנוד:

בשם הכלכלן הראשי אני רוצה להודות לוועדה, ליועצת המשפטית לוועדה ולכל הגורמים הרלוונטיים על הזמן שהוקדש בהעברה של החוק החשוב הזה.

היו"ר משה גפני:

אני מודה לכל המשתתפים בדיונים, הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 14:00.